

ኡምቤርቶ ባርቡይ

ክቡራትን ክቡራንን፡፡ከም ኣካል ባህሊ ምስድና ክሰሰንን ክዕንብብን ይኹን ልምዲ ኢሂን ምሂን ከጉላዕልዕን ጽሑፋት ክብርክቱ ግድን ይኸውን'ዩ፡፡ከም ሓደ መርኣያ ናይ'ዚ ድማ ኣያና ብርሃነ ወድ ገ ብዛዕባ ጉጅለ ሙዚቃ “ዘርኣይ ደርሰ ባንድ” ብዓቢኡ ክጽሕፍን ክሰንድን ኣድሂብና ክንቅሰቅሶ ዕድል ገይርና ኢና፡፡ኣጋጣሚ ኮይኑ ድማ ተምሃራይ ዓቢይ ሙዚቐኛ ኡምቤርቶ ባርቡይ ከም ምኃኑ መጠን እውን ብዛዕብኡ ዝፈልጦን ዝመሰክሮን ክሕንጥጥ ንላዕዞ ብምንባርና ይኹን ብናይ ባዕሉ ርድዮት ተወሲክዎ ኣብ ገጻት ማሕበራዊ መራኸቢ ብዙሓት ክጽሕፍ ተቐሲቦ ኣሎ፡፡እንሆ ናባኩም ዮብሎ ኣለኹ፡፡

“ብዛዕባ ክቡር ኣዖና መምህር ኡምቤርቶ ባርቡይ ቁሩብ ገለ ክብል ስለ ዝደለኹ ከተፍቅዱለይ ይቐረታ እንዳሓተትኩ ምክንያቱ ምሉእ ክኸውን ስለ ዘይክእልእየ እዚ ዘቐድም ዘሎኹ፡፡

ብዛዕባ ክቡር ኣዖና ባርቡይ ክገልጹ ዝኸኸሉ ብዓቕምን ኣፍልጦንን ብዙሓት ስለ ዘለዉ፤እዚ ኣነ ዘቐርቦ ከም ንእሹቶ መዘከሪ ጥራይ እዩ ክኸውን፡፡ኡምቤርቶ ባርቡይ ብ1920 ዓ/ም/ፊ፣ኣብ ኣስመራ ተወሊዱ ምክንያት መዕወሪኡ እኳ ብርግጽ ተዘይፈለጥናዮ ወዲ ሸውዓተ ዓመት ምስ ኮነ እዩ ዓዊሩ ዝብል ሓበሬታት ኣሎ፡፡

ክቡር ኣዖና ኡምቤርቶ ባርቡይ እቲ ዓቢ መምህር ናይ ሙዚቃ ኣብ ሃገርና ዓቢ ኣበርክቶ ዘንበረ እዩ፡፡

ነበራት ሙዚቐኛታት ዳርጋ ብዙሓት ብባርቡይ ዘይተማህረን ዘይተሓዘንን የለን ክብሃል ይክእል፡፡ ከም ኣብነት ተወልደ ረዳ፣ተኸለ ኣድሓኖም (ህውከት) ግርማይ ኪዳነ (ወዲ ፍሊፖ) ሃይለ ገብሩ ካልኦትን፡፡

ኣነ ብወገይ ንባርቡይ ኣብ 1967 ዓ/ም ብመገዲ ስነ ጥበባኛ ሃይለ ገብሩ እዩ ተላሊየዮ፡፡ባርቡይ ዳርጋ ንሱ ዘይክእሉ መሳርያ ሙዚቃ ኣይነበረን፡፡

ካብ'ቶም ዝጸወተሎም ዝነበረ መሳርሒ ሙዚቃ ድማ ከም ጌታር፣ፊዛር፣ፕራኒካ፣ቫዮሊን፣ኦርጋን፣ኮርዮ፣ቫክሎ ወዘተ ኩታ ብምልኡ ብደንበ እዩ ዝኸኸሎ፡፡

ክቡር ባርቡይ በዓል ሓዳርን ኣዖ ክልተ ኣዋልድን እዩ፡፡በዓልቲ ቦቲ ወይዘሮ ኣብርሃት ደቁ ሓንቲ ስልጣና ባርቡይ ሓንቲ ሪታ ባርቡይ ይብሃሉ፡፡

ክቡር ባርቡይ ዓይነ ሰውር ኮይኑ ህይወቱ ኣብ ሙዚቃዓለም እናመሃረን እናተጸወተን እዩ ዝመርሖ፡፡ባርቡይ ምስቶም ኣሎዉ ዝብሃሉ ዓቢይቲ ሙዚቐኛታትን ባንድን፣ኣብ ሙሉእ ሀገርና ዓቢ

ኣበርክቶ ዝገበ እዩ፡፡ኣነ ከምቲ ኣብ ላዕሊ ዝጠቐስክዎ ድሕር ኢለ ስለ ዝፈለጥኩዎ እተን ሓጻርቲ ግዘ ምስኡ ዘሕለፍክዎ ኣሕጽር ኣበለ ክገልጽ ኣየ፡፡

ብመገዲ ሃይለ ምስ ተላለኹዎ ድልየተይን ስምዒተይን ድራም እኳ ተነበረ ከም ናይ ኢንግሊሽ ደራፋይ ኮይነ ቐሪብ፡፡ኣብቲ ግዘቲ ከም “Let's twist again”፣ “Corina Corina”፣ “O'carol” ካልእን ብጽቡቕ ይድርፈን ስለ ዝነበርኩ ብኸምዚ ኣገባብ ምስ ባርቡይ ክጅምር ክኢለ፡፡ኣጋጣሚ ኮይኑ ድማጊዜ ኣይወሰደለይን እቲ ናይ ድራም ድልየተይ ብሓገዝ ናይ ባርቡይ ኣብ ሓጻር ግዜ ድራም ሒዘ ምስ ባርቡይ ተጓዚዞ፣እቲ ናይ ድራም ስምዒተይ ካቢይ መጸኡ እንታይ ጸዕሪ ኣካይደ ኣብ መጻኢ ሕጽር ዝበለ ናይ "ዘርኣይ ደርሰ ባንድ" ዘተኩረ ጽሑፍ የዳሉ ስለ ዘለኹ ኣብ'ኡ ብሰፊሑ ክገልጽ እየ፡፡

ኣብዚ ግን ቀንዲ ናይ ክቡር ባርቡይ ስለ ዝኾነ እቲ ኣርእስቲ መጽሓፍየይ ብኡ ክቐጽል፡፡እምብእር ባርቡይ ምሉእ መሳርሒ ናይ ሙዚቃ ዝውንን ኮይኑ ቦቲ ዕድል ዝገበና ምስኡ ኮና ንጥፈታትና ነካይድ ነርና፡፡ ልምምድና ኣብ ገዛ ባርቡይ ኮይኑ ሙዚቃኡ ጸወታና ኣብ ቡሉ ናይል ከም'ኡውን ንኸተማ ባጽዕ እናኸድና ስራሕና ነካይድ ኔርና፡፡

ባርቡይ ኹሉ ወጻኢ'ታት ብምሉእ ባዕሉ እዩ ዝሸፍኖ ነይሩ፡፡ንኣብነት ንባጽዕ ክንገይሽ ከለና ናይ መጓገዢ ናይ ሆቴል ኩነ መግብና ወጻኢ'ታት ብምሉእ ባዕሉ እዩ ዝሸፍኖ ነይሩ፡፡ኣብ ባጽዕ ስለሰተ መዓልቲ ተጻዊትና ናብ ኣስመራ ምስ ተምለስና መጠን እቶቲ ርእዩ ከምቲ ዝግባእ ይኸፍለና ነይሩ'ዩ፡፡

ምስ ባርቡይ ኣነ ሃይለ ገብሩ ከም ኣሮን ካሳ ድማ ሊድ ጊታር ሰልጣን ያሲን ካልኦትን።ባርቡይ ፊዛር ሞንካ ተሰኪሙ ኣርጋን ኣብ ቅድሚኡ ከምኡውን ጊታር ኣብ ጎኑ ብብሓዳ ክጻውጥ እንከሎምሱ፤ ዓይነ ሰውር ምኹኑ ብማዕዶ ዝርእዮ ሰብ ኣድናቕቱ እዚ ክትብሎ ኣይትክእልን ኢኹ፤ኮታ ባርቡይ ብኸምዘን ብምምሃረን እቲ ናይ ሙዚቃ ኣብ ሃገርና ዓቢ ኣበርክቶ ዝሰርሐን ዘተኣታተውን ክቡር ኣቦ እዩ።

ኣቦናን መምህርናን ክቡር ባርቡይ ነታ ዝፈትዩን ዝተወለደላን ከተማና ኣስመራ ብ1974 ንዓዲ ጥልያን ተሳናቢትዮ።ኣብዚ ናይ መጨረሻታ ስንብታ ብምሉኡ ሙዚቀኛታትን ካልኦት ፈተውትን ኣብ ሲማ ኦድዮንናይ ክብሪ መፋነዊ ተገይርሉ።ኣብታ ምሽት እቲኣ ድማ ቫዩልንኡ ገይሩ ንኹሉ ፈታዊ'ኡን ኣድናቕ ሙዚቓን ዘበለ ተሳናቢትዮ።ኣብቲ ግዜ'ቲ ተኻፊልና ኢና።ኣብ'ዚ ስእሊ ንመልከት።

ዝገበርካልና ምስጋና ንዓኻ ይኹን።

ክቡራት ኣንቡብቲ ብሕልፊ ኣብ ግዜ ባርቡይ ዝነበርኩም ወይ ምስ ባርቡይ ዝተጓዓዘኩምን ከም'ዚ ናተይ'ውን ዕድል ዝረኹብኩም ናይ ክቡር ኣቦናን መምህርናን ባርቡይ ገለ ክትብሉ እላዮ።እንተ ዝክእልዎን ብሃገር ደረጃ ኣብ ናይ ሃገርና መዘክር ክሰፍር እምነ።

ክቡር ኡምቤርቶ ባርቡይ ኩሉ ግዜ ምሳና ኣብ ልብና ኣሎኹ።ሰለቲ ኹሉ

ባርቡይ
ኡምቤርቶ ባርቡይ ኣቦ ሙዚቃ ኣቦ ኹሉ፤
ንዝገበረልካ ወይ ግበረሉ ወይ ንገረሉ፤
ምስጋና ይብጻሕካ ብዓቕመይ ክብል ኣብ ክንዲ ኩሉ።

ፊዛር ሞናካ ኣብ ሕቕፎኹ፤
ክላሽዮሊና ኣብ ቅድመኹ፤
ጊታር ኣብ ጎድንኹ፤
ዓይነ ሰውር ዘይትመስል ከተብለን ኮሎኹ፤
ባርቡይ ንመን ዘይመሃርካ ንመንከ ዘየብጻሕካ።

ኣቦ ሙዚቃ ኣቦ ኹሉ ምልሰ ኢሊ ኩሉ ዝከረኒ፤
ልባዊ ምስጋናይ ይብጻሕካ እቲ ዕድል ዝሃብካ፤
ኣጎሰ ኣብ ሂወተይ ሙዚቃ ደስታ ዘስነቕካ።

ፍረኻ ቡዙሕዩ ኣብዚ ሃገር ንሰኻ ዘብጻሕካዮ፤
ኩሉ ክገልጹ ምፈተንኩ ኣበይጥለዮ።

ዓለም ምሉእ እዩ ዘሎ ዝዘራእካዮ ፍረኻ፤
ባርቡይ ባርቡይ መምህር ኩሉ ንጽውዕ ስምካ፤
ኣብዚ ዘለናዮ እዋን ኣብዩሞ ክርከብ ከማኻ፤
ኣውልቲ ናይ ኩሉ ኣቦ ሙዚቃ ኣቦ ኢኹ።

መጨረሻታ ዝከረኒ ኣብ ሲማ ኦድዮን፤
ምስ ኩሎም መሳቶይ ዓቢ ምስ ንእሽቶን።

ንኹብርኻ ተኣኪብና ናይ ምፍናው ንዓኻ፤
ኩሉ ግዜ ነዘንቱ እንጻዋዕና ትሕዝቶኻ ክብርኻ።

ከዘንቱየ ክነግር ዘፈረኻዮ ኣብዛ ሃገር፤
ከምቲ ዝድለ ዓቕሚ ከይጎድለኒ'ምብር።
ዘይፈልጠ ክፈልጦ ወርቀብ ታሪኹ፤
ክብርን ሞጎስን ይኸን ባርቡይ ንዓኻ።"-ብርሃነ ወዲ ገ

ሙዚቐኛ ብርሃነ ወዲ ገ

ነዚ ጽሑፍ ወድ ገ ነቢዮ ድማ ክቡር ኣቶ በሺር ሰዲድ ነዚ ዝሰብሐ ሓሳቡ ሂቡ ኣሎ።

“ዝኸበርካ ሓወይ ብርሃነ ወድ ገ፣ በዚ ሎሚ ዝገለጸካዮ ናይ ክቡር ኣቦናን መምህርናን ዓቢ መምህር ናይ ሙዚቃ እምበርቶ ባርቡይ ብዙሕ ግደ ኣብ ሃገርና ዝገበረ ሰብ ኣይዩ።

ኣብ ምዕባለ ሙዚቃ ንብዙሓት ኣሕዋት ሚሂሩን ከም መምህር ኮይኑ ንብዙሓት ምሂሩና ኣይዩ፤ እምበርቶ ባርቡይ ንኹልና ሰለ ዝመሃረን ኩልና ኣሕዋት ብኡኡ ዝሓለፍናን ኢና። ዝተማሃርናን ከም ምስጋናና መጠን ከነመሰግናን ክንዝክርን ይግባእና እዩ ነይሩ ግን እቲ ምዝካሩ ካብና ኣይተራእየን ብጣዕሚ ዘገርም ኣይዩ።

ካልእ እንተተረፈ ከምቲ ዝግሃል ዝገበረልካ ግበረሉ ወይ ንገረሉ ከም ዝግሃል ንሕና ግን ምስ ቡዙሕ ይቅረታ ዝዝክር ሰብ ኣይተርኽብን፤ ሕጂ ግን ንዚ ከምዚ ዝኣመሰል ኣቦን ምምህርን ብኸቡር ሓወይ ዓቢ ክእለት ናይ ከበሮ (ወይ ድማ ድራመር) ሓደ ኣባል ናይ ዘርኣይ ደረሰ ብክቡር ሓወይ ብርሃነ ወድ-ገ ብጣዕሚ ከዩመስገንኩም ክሓልፍ ኣይደልን ሕልኩኡ ደሪኹም ዳርጋ ንመጀመርታ ዳርጋ ክብሎ ይኸእል ሰም ኡምበርቶ ኣልዒሉ ዝዝክርን ዘመሰግንን ዝራእኹም ሓደ ብርሃነ ጥራሕ እዩ።

ከምኡ ውን ነቶም ኣሕዋት ዓቢ መምህራን ዝነበሩና ቡባዝኡ እናዘከርና ታሪኽምን ክእለቶም ምግላጾም ኣድላይ'ዩ፤ ሰለዚ፣ ብርሃነ ሓወይ ነዚ ክቡር ኣቦን መምህርን ሎሚ ብምዝካርካ ዝላዓለ ምስግናይ ብስመይን ብሰም ኩሎም ኣሕዋተይን ኣብ ሙዚቃ ዓለም ዓቢ ግደ ዝነበሮም ንዝሰርሑን ዘበርከቱን ዝላዓለ ምስጋናይ የቅርበልካ ኣሎኹ።

ካብ ሓውካ በሺር ሰዲድ የቀንዮለይ።”

ኣብ መወዳእታ፡ እነ እውን ኡምቤርቶ ባርቡይ ብፍሉይ ዝምስጠንን ታሪኹ ብኣግባቡ ክሰነድ ይኹን ወድ ባርቡይ መን ኣይ ብልክዕ ዝፈልጦን ብዝግባእ ሳውያ ክገልጹ ዝኸእል ምርካብ ኣዚዩ ኣጸጋሚ ኮይኑ ከም ዝጸንሐ ተዘክሮ ትማሊ ኣይ። ሕጂ ግን ሓደ ነቲ ሓደ ኣብነት እናኩነ እቲ ሓደ ነቲ ሓደ ሓቦን ፍናንን እናመጠወ ገለ ቆላሓታን እጃምን ይግበር ኣሎ'ዩ በሃሊ ኣይ።

ብዛዕባ ብርሃን ዓይኑ ብከመይ ስኢኑ ዝብል ድማ ማማ ንግስቲ (ሰይተቦ ሃለቃ ከበደ በዓል ሰኒታ) ዘዕለላኒ ናብ ሕዝቢ ዘዩብጻሕክም ሓበሬታታት ሰለዘለኒ፣ ብኢሂን ምሂን ኣብ መጻኢ ሓውሲ ሙሉእ ሓበሬታ ክርከብ ኣደይ ኣድኻ ክንበሃሃል ኣድላይን ወሳንን ምኳኑ ክስመረሉ ዝግባእ እመሰለኒ'ዩ። ሰለዚ፣ ንዕየ ብሓባር ንጉየ ክብል እረድድይ።